# USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **J. H.**, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 4. 2018, č. j. 15670/18/5100-41452-711693, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka Liberec, ze dne 22. 8. 2018, č. j. 59 Af 25/2018 – 19,

takto:

I. Řízení se zastavuje.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

## Odůvodnění:

[1] Dne 20. 7. 2017 Finanční úřad pro Liberecký kraj zastavil řízení o žádosti žalobce o prodloužení lhůty pro předložení návrhu na pokračování dokazování spolu s návrhem na provedení dalších důkazních prostředků podle § 90 odst. 2 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád. Odvolání proti tomuto rozhodnutí žalovaný dne 6. 4. 2018 zamítl. Proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobce žalobou u Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka Liberec. Krajský soud žalobu odmítl pro nepřípustnost, neboť rozhodnutí správce daně o zastavení řízení podle § 106 odst. 1 písm. b) daňového řádu a následné rozhodnutí žalovaného podle § 116 odst. 1 písm. c) daňového řádu jsou svou povahou procesní rozhodnutí, upravující vedení daňového řízení, na která se vztahuje kompetenční výluka dle § 70 písm. c) s. ř. s. ve spojení s § 68 písm. e) s. ř. s.

[2] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojil proti usnesení krajského soudu kasační stížností.

[3] Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 31. 10. 2018, č. j. 1 Afs 314/2018 - 25, zamítl žádosti stěžovatele o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce, neboť stěžovatel k výzvě soudu nedoložil své majetkové poměry. Soud proto vyzval stěžovatele mimo jiné k zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost ve výši 5.000 Kč ve lhůtě 15 dnů. Zároveň jej poučil o následcích nesplnění poplatkové povinnosti.

[4] Podle § 47 písm. c) s. ř. s. soud řízení zastaví, stanoví-li tak tento nebo zvláštní zákon. Z § 4 odst. 1 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, vyplývá, že poplatková povinnost vzniká podáním kasační stížnosti. Podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích ve znění účinném od 30. 9. 2017 pak platí, že „[n]*ebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení, odvolání, dovolání nebo kasační stížnosti zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí v délce alespoň 15 dnů; výjimečně může soud určit lhůtu kratší. Po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví. K zaplacení poplatku po marném uplynutí lhůty se nepřihlíží.*“

[5] Usnesení č. j. 1 Afs 314/2018 - 25 bylo stěžovateli doručeno dne 19. 11. 2018, posledním dnem lhůty tak bylo 4. 12. 2018. Stěžovatel poplatek v této lhůtě nezaplatil.

[6] V podání doručeném soudu dne 5. 12. 2018 stěžovatel opětovně požádal o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce a o prominutí zmeškání lhůty dle § 40 odst. 5 s. ř. s. Namítl, že usnesení č. j. 1 Afs 314/2018 - 25 trpí zjevnými nesprávnostmi, pro které je nepřezkoumatelné. Skutkový a právní stav byl podle stěžovatele zcela jiný, neboť nepodal zjevně bezúspěšnou kasační stížnost ani žalobu. Stěžovateli bylo na základě jeho objektivně důvodných návrhů již opakovaně vyhověno, podklady jsou proto Nejvyššímu správnímu soudu i krajskému soudu známy z jeho úřední činnosti. Navíc, jiné senáty Nejvyššího správního soudu u obdobných věcí zastoupení advokátem, ani zaplacení soudního poplatku nevyžadují. V mezidobí došlo podle stěžovatele ke změně faktických poměrů, neboť veškerý jeho majetek je obstaven nezákonnými exekucemi. Stěžovatel dále navrhuje zrušení § 105 odst. 2 s. ř. s. i zpoplatnění kasační stížnosti soudním poplatkem. V podání dále uvádí, že bere zpět návrh na přiznání odkladného účinku žalobě i kasační stížnosti. Podání o stejném obsahu bylo Nejvyššímu správnímu soudu doručeno též v listinné podobě dne 11. 12. 2018.

[7] Nejvyšší správní soud neshledal důvod o opakovaných žádostech o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce rozhodnout samostatným usnesením. Byť obecně platí, že o takových žádostech musí soud rozhodnout dříve, než pro nezaplacení soudního poplatku řízení zastaví, příp. než pro nedoložení povinného zastoupení kasační stížnost odmítne, toto obecné pravidlo má své výjimky. Mechanické uplatňování tohoto pravidla by mohlo v některých případech vést ke zbytečnému prodlužování řízení opakováním stále stejných žádostí a rozhodováním o nich. O opakované žádosti o osvobození od soudního poplatku nebo ustanovení zástupce v rámci jednoho řízení je proto soud povinen rozhodnout jen v případě, že tato žádost obsahuje nové, dříve neuplatněné skutečnosti, zejména došlo-li ke změně poměrů účastníka řízení (viz např. rozsudky ze dne 17. 6. 2008, č. j. 4 Ans 5/2008 - 65, ze dne 16. 12. 2015, č. j. 8 As 145/2015 – 12, nebo ze dne 12. 10. 2016, č. j. 5 As 120/2014 – 32, a nález Ústavního soudu ze dne 20. 1. 2010, sp. zn. I. ÚS 1439/09, č. 10/2010 Sb. ÚS, odst. 17).

[8] V opakovaných žádostech stěžovatel neuvedl žádné skutečnosti, které by odůvodňovaly nové posouzení. Za takové skutečnosti nelze považovat tvrzení stěžovatele, že jeho majetkové poměry jsou soudu známy z úřední činnosti nebo že je veškerý jeho majetek obstaven exekucemi, neboť tuto skutečnost žádným způsobem nedoložil, ačkoliv soud zamítl jeho předchozí žádosti z důvodu nedostatečnosti stěžovatelových tvrzení a

jejich prokázání. K stěžovatelově námitce, že jiné senáty nevyžadují povinné zastoupení, ani zaplacení soudního poplatku, soud odkazuje na usnesení rozšířeného senátu ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 - 19, č. 3271/2015 Sb. NSS, podle kterého poplatkové povinnosti nepodléhají kasační stížnosti směřující proti usnesením krajského soudu o neosvobození od soudních poplatků nebo o neustanovení zástupce. Naopak stěžovatel má povinnost zaplatit poplatek, pokud kasační stížnost směřuje proti rozhodnutí krajského soudu ve věci samé. Nyní předložená kasační stížnost směřuje proti usnesení o odmítnutí žaloby, tedy proti rozhodnutí ve věci samé, podléhá proto soudnímu poplatku.

[9] Navíc, o osvobození od soudního poplatku lze požádat pouze v rámci lhůty dodatečně určené soudem podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích, přičemž tato lhůta je propadná. Po jejím marném uplynutí soud nemůže přihlížet nejen k opožděně zaplacenému poplatku, ale ani k opožděně podanému návrhu na osvobození od soudních poplatků. Zmeškání této lhůty přitom nelze prominout (usnesení ze dne 14. 12. 2017, č. j. 3 As 321/2017 - 19). Opakovaná žádost o osvobození od soudních poplatků byla Nejvyššímu správnímu soudu doručena dne 5. 12. 2018, a opětovně dne 11. 12. 2018, lhůta podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích přitom marně uplynula dne 4. 12. 2018.

[10] Nejvyšší správní soud neshledal důvod k předložení věci Ústavnímu soudu pro rozhodnutí o návrhu na zrušení povinného zastoupení advokátem a nutnosti zaplacení soudního poplatku pro řízení o kasační stížnosti, neboť Ústavní soud tyto podmínky opakovaně posuzoval jako ústavně konformní (srov. usnesení ze dne 2. 5. 2018, sp. zn. II. ÚS 740/18, usnesení ze dne 30. 1. 2014, sp. zn. III. ÚS 1286/13 či nález ze dne 13. 11. 2007, sp. zn. Pl. ÚS 2/07).

[11] S ohledem na skutečnost, že stěžovatel nezaplatil soudní poplatek v soudem určené lhůtě, ani účinně nepožádal o osvobození od soudních poplatků, Nejvyšší správní soud zastavil řízení podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích ve spojení s § 47 písm. c) a § 120 s. ř. s. (srov. např. usnesení ze dne 22. 3. 2017, č. j. 1 As 359/2016 - 43, nebo ze dne 16. 5. 2017, č. j. 1 Afs 103/2017 - 28).

[12] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 3 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s., podle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno.

**P o u č e n í :** Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. prosince 2018

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu